

Recensioner

Søren Kolstrup, Gunhild Agger, Per Jauert, Kim Schrøder (red.), *Medie- og kommunikationsleksikon*. København: Samfundslitteratur 2009.

Jeg gætter på, at leksikonnet er en truet fagprosa-genre i disse tider, hvor google er blevet forvandlet fra et simpelt firmanavn til ikke blot et verbum, en debatteret men også uhyre udbredt kilde til information, et slags mere eller mindre piratagtigt netforlag, men også en refleksmanøvre for alle os, der dagen igennem kan have hundredevis af opkoblinger til nettet. Nogle af opkomlingerne kan jo for eksempel lede os til vor tids ny leksikonografiske nyskabelse, Wikipedia. Ved et ph.d.-forsvar ved Växjö universitet i december 2009 blev et kritisk spørgsmål fra betygsnämnden (som mente at doktoranden ikke brugte et begreb korrekt), således imødegået med argumentet om, at han da blot kunne søge på nettet. Fagre nye verden.

En dansk gruppe med Søren Kolstrup, Århus universitet, i spidsen, har imidlertid frygtløst kastet sig over at redigere en ny etbindsudgave af et medie- og kommunikationsleksikon, det første af sin art i Skandinavien, ifølge forlaget, og det skal jo nok passe. Mere end 100 forskere fra Europa og USA bidrager til 465 opslag, der strækker sig fra nogle få linier til et par sider eller tre for de længere. Medievidenskabens institutionelle konflikt med filmvidenskaben (den der traditionelt handler om, at medievidenskaben læner sig mod samfundsvidenskaben, mens filmvidenskaben støtter sig til humanistisk tradition) synes opretholdt i titlen. Men konflikten er heldigvis forsøgt overskredet i valget af opslag, der tæller gode opslag over vigtige navne i filmteorien, om filmgenrer, "auteurteori" og en lang række andre begreber. Derved får humanister (som undertegnede) serveret en hel del information i korte, koncise artikler præget af sagkundskab og opdateret viden.

Jeg blev imidlertid også tiltrukket af opslag om nyheder, om "Logos, etos, og patos", jeg skimmede tolv linier om Neil Postman, men jeg kunne dog ikke formå mig til at læse om "Lyttermålinger". Et leksikons fremmeste funktion er vel nok at fungere som opslagsværk, men som sidegevinst får man en hel med, på bladrebasis, og som sådan fungerer *Medie- og kommunikationsleksikon* fint!

Som intermedial adaptionforsker er jeg imidlertid ikke helt tilfreds. Nok udgør "Adaption" bogens allerførste artikel, men teksten får ikke rigtigt den nuværende omorientering i adaptionsteorien med (Linda Hutcheon eller Kamilla Elliott), omend opslaget alt i alt er helt korrekt. Og "intermedialitet": ja det glimrer ved sit fravær. Om dette er et bevidst fravalg eller en banal fejl ved jeg ikke, og jeg ved heller ikke, hvad jeg i givet fald synes er bedst. Men intermedialitet er i godt selskab med "interartialitet" for slet ikke at tale om "performativitet", som jeg troede var et af tidens modeord.

Jeg lyder som en gnaven gammel mand, så jeg fortsætter i en mere positiv tone. Ikke mindst fordi jeg opdager, i det fine opslag om "Intertekstualitet", hvordan intermedialitet nævnes to gange (på engelsk og på dansk): altså forudsættes det, at begrebet er så kendt, at det slet ikke skal defineres! Et andet ord, jeg derimod gerne ville have haft defineret, er

termen ”nyhedstrekant”, som jeg stødte på under opslaget ”Nyheder/nyhed”. Gad vide hvad det kan være: slang på nyhedsredaktinerne, måske, basisviden på journalistuddannelsen?

I min pluklæsning får jeg indtryk af saglighed, bredt (men ikke altomfattende!) emnevalg, beundringsværdig kortfattetthed, fornuftige interne henvisninger i værket, overraskende forfattere (David Bordwell!), som sender læseren ud i den lystfyldte leksikonhvirvel, der starter næsten hvorsomhelst og også slutter hvorsomhelst. Sådan kan man også blive klogere, og hvis jeg har forstået artiklen om ”Postmoderne narratologi” ret, så skal for eksempel den slags lærende fortælling netop forstås med – ”Postmoderne narratologi”.

Jørgen Bruhn